

NORMANDIË: de Geallieerden slaan toe

Doorbraak van het Duitse front in het Westen en het Centrum

Londen, 1 Aug.—Een groote gecombineerde operatie heeft het Normandische front in beweging gebracht. Nadat generaal Bradley's Amerikanen in het Westen den vijand achter elkaar een paar snelle en hevige slagen hadden toegediend, zette het Britsche 2e leger van generaal Dempsey in het centrum een aanval in op de rechterflank van deze zelfde Duitse legergroep.

Het Amerikaanse offensief begon vorige week Dinsdag. Enkele sterke tankcolonnen doorbraken het Duitse front van St. Lo tot de zee. De Duitse hoofdmacht wist aan afsnijding te ontsnappen, maar de vijand moest belangrijk terrein prijsgeven. Snelle tankstooten gaven den Duitschers geen gelegenheid op nieuwe linies stand te houden en kort na elkaar vielen Coutances—waar de mooie Gothische kathedraal gespaard bleef—Avranches, het daar-tusschen gelegen Granville, en bereikten de Amerikanen het schiereiland van Bretagne. De machtige Amerikaanse tankformaties werden gedurende hun snellen opmars voortdurend ondersteund door bommenwerpers en jager-bommenwerpers, die laag voor hen uitvliegend, troepen uit elkaar schoten en groote verwoestingen aanrichtten onder de vijandelijke transportmiddelen. Op verschillende plaatsen werden groepen Duitschers afgesneden en het aantal gevangenen steeg snel, na één week waren het er reeds 16.000.

Vóór de nieuwe aanvallen begonnen, hebben de Duitschers een opdring van de Geallieerden vooral kunnen vertragen door een snel heen en weer werpen van hun tactische reserves. Zij maakten daarbij een dankbaar gebruik van den besten straatweg in deze strek, den weg van Caen naar Avranches, dien als het ware de basis vormt van het schiereiland van Cherbourg. Die weg zijn ze nu kwijt en daarmee zijn de verbindingsproblemen voor Rommel aanzienlijk grooter geworden.

Bevrijding

Een Amerikaanse oorlogscorrespondent, Drew Middleton, schrijft van het front: De bevolking van Normandië ziet iets gebeuren dat zich in geen vijf-en-twintig jaar heeft voorgedaan in West-Europa: een Duits leger is in volten terugtocht. Terwijl de Amerikaanse tanks naar het Zuiden rollen, op den voet gevolgd door infanterie en zware kanonnen, staan de Franschen langs de wegen, juichen en strooien bloemen over de Amerikaanse voertuigen. Ik heb gepantserde monsters gezien, die ten strijde knarsten met rozekransen rond de monding van hun geschut. De Amerikaanse troepen worden aangevoerd door het tempo van hun eigen overwinningen. Hun tanks snellen voorwaarts en loopen den Duitschen weerstand onder den voet. Ze steken hun neus in nauwe veldwegen, blazen machinesgeweren op, jagen artilleristen voor zich uit, en drijven de infanterie met zware salvo's uit hun schuilplaatsen.

In de lucht daveren de motoren van de escadrilles Geallieerde jagerbommenwerpers, die neerduiken op elke plek waar de vijand den opmars tijdelijk probeert te stuiten. Vliegtuigen en artillerie hebben zooveel

Duitse tanks en voertuigen vernietigd, dat de kolonne, waarmee ik optrok, herhaaldelijk halt moest houden doordat de weg versperd was door de vlamdende geraanten van Duitse tanks en vrachtauto's.

Mannen en vrouwen zijn, vermoed en vuil, te voorschijn gekropen uit kelders en uit holen in den grond. Ze dragen armen vol roode en witte bloemen—de meisjes hebben linten met de driekleur in het haar. Boeren naderen, die, gewapend met hooivorken en houweelen, groepjes Duitse krijgsgevangenen als schapen voor zich uit drijven. En ze zingen ons toe tot ze niet meer kunnen—ze dringen ons flesschen op met cider en landwijn. Dit is bevrijding!

ZWAAR GESCHUT IN ACTIE IN FRANKRIJK. 155 mm. kanonnen worden afgevuurd op de Duitse stellingen ten Zuiden van Caen. Ieder schot jaagt groote stofwolken op.

RUSLAND: voor de poorten van Riga, Oost-Pruisen en Warschau

Londen, 2 Aug.—Een nieuwe ramp heeft het Duitse leger getroffen. Op 1 Augustus hebben de Russen door de verovering van Toekoem in Letland, de laatste spoorlijn afgesneden waarlangs de 20 à 30 vijandelijke divisies in Letland en Estland naar Lithauen en Duitsland konden ontsnappen. Ongetwijfeld zal een deel deze troepen overzee kunnen worden geëvacueerd, maar niet alleen zullen deze transporten blootstaan aan aanvallen van de Rode Luchtmacht en de Rode Vloot, maar een deel—waarschijnlijk een groot deel—zal achter moeten blijven, met geweldige hoeveelheden materiaal. Hun lot staat nu reeds vast: dood of gevangenneming.

Generaal Eremenko, de held van de Krim, heeft hier de moeilijkste fase beëindigd van een groot wapenfeit, met meer betekenis dan die van een plaatselijke overwinning. De divisies, die Hitler hier verliest, hadden immers zoo kostbaar kunnen

zijn voor de verdediging van Oost-Pruisen, dat—na den val van Kaunas—wordt bedreigd over een front van 250 k.m. breed. In Oost-Pruisen slaat de alarmklok, 50.000 leden van de Hitlerjugend zijn in allerlei uit verschillende deelen van het Rijk er heen gezonden om versterkingen op te werpen. De bevolking, voor zoover niet geëvacueerd, is gemobiliseerd voor verdedigingswerken. Op Duitsch gebied kan men reeds de Russische kanonnen hooren donderen—iederden dag dichterbij.

Warschau

De Russische hoofdmacht staat in een boog om de Poolse hoofdstad, op enkele plaatsen op een afstand van 15 k.m. De buitenwijken van Warschau, ten Oosten van de Weichsel, liggen onder Russisch kanonvuur.

De Duitschers schijnen van plan te stad duur te verkoopen, zij hebben tenminste versterkingen aangevoerd, waaronder drie S.S.-tankdivisies. De *Izvestia* meldt dat de Duitschers reeds bezig zijn gebouwen in Warschau op te blazen en in brand te steken—de bekende voorbereidingen voor een te verwachten nederlaag. Duitse

ambtenaren en hun familie hebben de stad verlaten. Vele kunstschatten zijn nog op het laatste oogenblik weggevoerd.

Op verschillende plaatsen zijn de Russen de Weichsel—overgestoken en in deze bruggehoofden wordt verbittert gevochten. De hevigheid van de Duitse verdediging is overigens begrijpelijk: achter de Weichsel is pas de eerste natuurlijke barrière van eenige betekenis: de Duitse rivier de Oder.

Aan den voet van de Karpathen

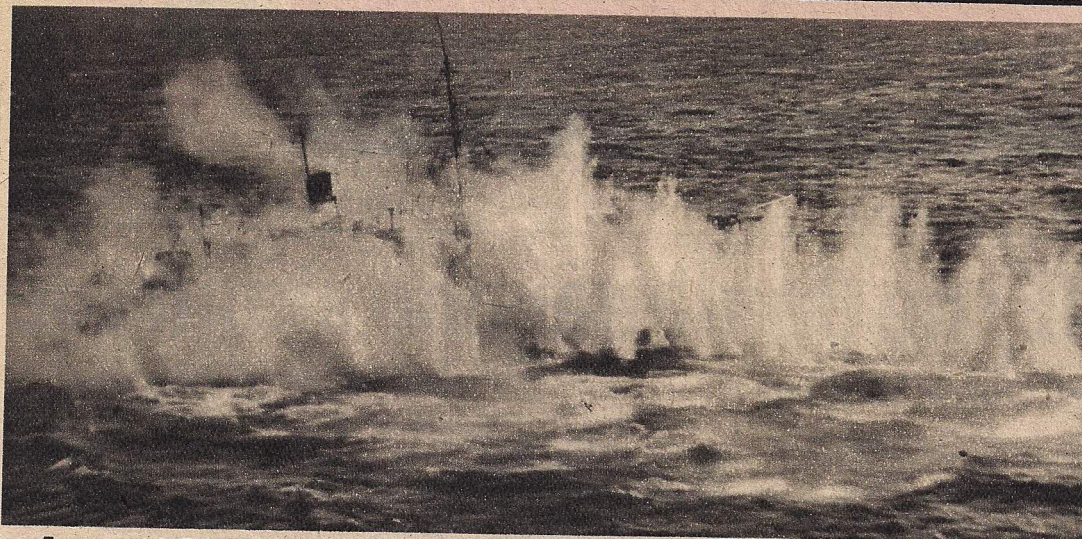
Het vierde groote offensief voltrekt zich tenslotte in de richting van Krakau, waar de Russen over een breed front de rivier de San overgestoken zijn. De betekenis van dezen stoot ligt niet alleen in de rechtstreekse bedreiging van Krakau, de voornaamste stad in Zuid-Polen, maar ook in de toenemende overvleugeling van de Duitse legergroep, die ten Zuiden daarvan in Galicië tegen de Karpathen wordt aangedrukt.

Sprekende over den toestand aan het Oostelijk front, zei Generaal Dittmar, de officiele woordvoerder van het O.K.W. gisteravond: "De gebeurtenissen spreken een duidelijke taal. Wij moeten steeds weer den nadruk leggen op de numerieke wanverhouding: er is een Russische meerderheid, dit kan niet worden weggepraat. En deze meerderheid is grooter geworden sinds de Britten en Amerikanen voet gezet hebben op het vasteland van Europa."

Inderdaad, de feiten spreken een duidelijke taal. Zelfs voor het Duitse volk kan de waarheid op geen enkele wijze meer verbloemd worden.

TURKIJE breekt met Duitsland

Londen, 2 Aug.—Op voorstel van de Turksche regering heeft het Turksche parlement besloten tot het afbreken van de diplomatieke en economische betrekkingen met Duitsland. Turkije heeft daarmee Duitsland niet den oorlog verklaard; wel wordt de eenzaamheid, waarin Duitsland zich bevindt, nog drukkender.

Een gewapende Deutsche trawler wordt door Beaufighters van de R.A.F. over de heele lengte onder vuur genomen.

Buitenlandsch Overzicht

Londen, Woensdagmiddag 2. Augustus '44.—Voor het eerst sinds eind Februari gaf Churchill hedenmiddag in het Lagerhuis weer een uitgebreid overzicht van de politieke en militaire situatie. Hij sprak als gewoonlijk met onbegrensde vertrouwen in de kracht der "grootte alliantie." Toch sober; overdreven verwachtingen wilde hij niet wekken, niettemin achtte hij het zijn plicht, openlijk te wijzen op de mogelijkheid van een zeer spoedig einde van den oorlog—waarmee hij verder ging dan hij ooit gedaan is. Zoowel over den strijd in het Verre Oosten als over de ontwikkeling van den oorlog in Europa aan de verschillende fronten liet hij zich optimistisch uit. Tegelijk waarschuwde hij het Engelse volk op een mogelijk gebruik door de Duitschers van raketbommen, zwaarder dan de vliegende bommen, waarvan de schade—blijkens de door Churchill gegeven cijfers—binnen beperkte grenzen is gebleven. Op politiek gebied sprak Churchill zijn hoop uit op eenheid tusschen alle Polen; Turkije zegde hij steun toe voor het geval het door Duitsland of Bulgarije mocht worden aangevallen; Bulgarije, Roemenië en Hongarije waarschuwde hij nogmaals met klem tegen voortgezette steun aan het Derde Rijk. Over de periode na het einde der vijandelikheden sprak Churchill weinig in deze, aan den oorlog gewijde toespraak. Wel sprak hij met groot vertrouwen over de duurzaamheid van het Engelsch-Amerikaansch en het Engelsch-Russisch bondgenootschap.

Al bij al: een zakelijke, krachtige rede, van begin tot eind getuigend van de zekerheid der naderende victorie.

Doorbraak in Normandië

Waar de Geallieerden enkele weken op hebben zitten wachten, is gelukt: de doorbraak in Normandië is een feit geworden. Geleidelijk aan gaat de strijd in het bruggehoofd over in den bewegingsoorlog waarin de Geallieerde superioriteit te land en in de lucht oneindig beter tot haar recht zal kunnen komen. Weken van verwoede gevechten zijn aan deze radicale verandering vooraf gegaan. Twee zware Britsche aanvallen bij Caen hadden eerst niet het gewenschte succes, maar hoewel het onmiddellijk resultaat dat zij bereikten, beperkt was, "bonden" deze aanvallen toch zoveel Deutsche krachten dat de doorbraak verder Westelijk er door werd vergemakkelijkt. Aan alle Deutsche verwachtingen dat Rommel er in zou slagen, het Geallieerde bruggehoofd stevig af te scherm en de Geallieerde aanvalskracht te doen doodbloeden, is definitief de bodem ingeslagen. Nog op 18 Juli haalde de woordvoerder van het Deutsche hoofdkwartier, generaal Dittmar, hoopvol herinneringen op aan Passchendaele—dat bloedige, mislukte

offensief van de Engelschen in den vorigen Wereldoorlog. "Er woedt," zeide hij, "in Normandië een strijd die aandoet als een anachronisme, als een herleving van de jaren '14 tot '18.

Terwijl de Duitschers zich aldus aan valsche hoop overgaven, verzamelde Montgomery methodisch zijn krachten. De taak die voor hem lag, was zwaar. Juist de korthed van het front, ingesloten tusschen de Oost- en de Westkust van Normandië, maakte het den Duitschers mogelijk een zeer dicht verdedigingsscherp op te trekken: bij Caen had Rommel bijvoorbeeld één divisie per drie kilometer frontlijn. Flankbewegingen waarmee de Russen aan het uitgestrekte Oostelijke front zulke treffende successen hebben behaald, waren in Normandië niet mogelijk. Er moest een frontale aanval worden ondernomen, en, gelijk gezegd, deze aanval leidde eerst aan den Amerikaanschen sector van St. Lo tot Periers, daarna aan den Britschen sector ten Zuiden van Caumont, tot een volledig succes. Vlak achter Avranches kregen de Amerikanen voor het eerst land op hun rechterflank in plaats van water. De verdere vooruitzichten voor den thans versnelde strijd in Frankrijk zijn dan ook zeer gunstig.

Oostelijk Front

Het is grappig te bedenken, dat nog geen maand geleden de Deutsche Rijksperschef Dr. Dietrich het waagde, den Russen aan te raden, hun stafkaarten van Smolensk nog niet te vernietigen: "Zij konden die in een later stadium van den oorlog nog wel eens noodig hebben!" Pure propaganda, die ten doel had, de Deutsche satellieten en de neutralen in toom te houden. Aan soortgelijke propaganda gaan de Duitschers zich ook nu nog te buiten: allerlei duistere toespelingen worden gemaakt op plotselinge offensieven; het einde van den defensieven strijd in het Oosten zou naderen, enzovoort. Een basis in de werkelijkheid hebben deze toezeggingen niet. Duitschlands militaire positie is achteruitgehoed in een catastrofale tempo. Ziet men terug op de ontwikkeling van de eerste vijf weken Russisch zomeroffensief, dan treft het ontbreken van iedere vaste lijn in de Deutsche strategie. Men krijgt den indruk van een heen-en-weer hollen om nu het ene gat in den dijk te stoppen, dan het andere, terwijl op een derde en vierde plaats de Russische stormvloed al gansche dijkgedeelten heeft weggespoeld.

Volkomen onverklaarbaar is het Deutsche talmen in de Baltische republieken. Al een maand geleden eischte een weloverwogen strategie een snellen terugtocht uit den zich daar ontwikkelenden langen saliant. Wilden de Duitschers hun materiaal niet prijsgeven? Hielden zij stand uit overwegingen van pres-

tige en politiek belang? Hoe het zij: ongeveer een zesde van de oorspronkelijke totale Deutsche stufdmacht aan het Oostelijk front is afgesneden; een nieuwe, zware adering dreigt.

Het heeft geen zin, te speculeeren over de ontwikkeling van de Russische offensieven, verder Zuidelijk. De *Prawda* wees waarschuwend op de mogelijkheid dat de Deutsche weerstand zou toenemen, naarmate de Russen Duitsch gebied dichter naderden. Er is echter geen sprake van dat de Duitschers er ooit in zullen slagen, het Oostelijk front definitief te stabiliseeren. De Russische voorsprong in krachten is groeter dan ooit, en de meesterlijk geleide Russische troepen worden aangevoerd door de begeerte, uitgedrukt in de in Rusland vaak-aangehaalde uitspraak van Stalin uit zijn 1-Mei Dagorder: "het gewone Deutsche beest te achtervolgen in zijn hol, Duitschland, en daar af te maken."

Turken en Finnen

Twee belangrijke politieke gebeurtenissen teekenen Duitschlands hopeloze positie: de Turken hebben de diplomatieke en economische betrekkingen met het Derde Rijk verbroken; de Finnen hebben hun pro-Duitschen president Rytii de laan uitgestuurd.

Het Turksche besluit is gevallen nadat von Papen weken- en dagenlang gepoogd had, de Turken met een kenmerkend Duitsch mengsel van vleiery en dreigementen te bewegen tot handhaving van hun volstrekte neutraliteit. Het mengsel heeft niet gewerkt. De Turken zijn klaarblijkelijk van meening dat de Duitschers niet langer de middelen hebben tot effectieve tegenactie. Hun duidelijk partijkiezen kan niet anders dan groeten invloed hebben op den toestand in Zuidoost-Europa, waar Bulgaren, Roemenen en Hongaren zich van week tot week onbehagelijker gaan voelen.

De reden voor Rytii's heengaan is duidelijk. Sinds begin Juni zijn alle Finsche illusies dat de oorlog nog onbeslist kon eindigen, verdwenen. De Russen joegen hun legers tot de Finsche grens terug. Dubbel onverantwoordelijk was het dan ook van president Rytii om persoonlijk aan von Ribbentrop, tijdens diens bezoek aan Helsinki, een schriftelijke verklaring te geven, dat Finland geen aparten vrede zou sluiten met de Russen. In ruil voor deze verklaring ontving Finland wat Deutsche militaire hulp van zeer twijfelachtige waarde. Gisteren trad Rytii af, en maarschalk Mannerheim aanvaardde het presidentschap. Finland is daarmee ontslagen van Rytii's belofte—een belofte, gedaan buiten voorkennis van kabinet en kamer. Mannerheim is niet pro-Duitsch; hij is pro-Finsch. Zijn taak is het thans voor Finland den uitweg te vinden dien de Russen al in Februari open stelden: aanvaarding van de gematigde voorwaarden welke Moskou, ondanks den voortgezette strijd, niet heeft verscherpt. J.

KORTE BERICHTEN VAN EEN GROOTEN STRIJD

● De Amerikanen hebben het eiland Gocam heroverd, het eerste Amerikaansche grondgebied, dat door de Japanners na Pearl Harbour was bezet. Van de kazernes waait weer de "Stars and Stripes." Amerikaansche oorlogsschepen gebruiken weer hun oude ankerplaatsen. De bevolking—Katholieke "Chamorros", van Spaansche afstamming—hebben den bevrijders een grootsche ontvangst bereid.

● Sedert "D-dag" hebben de Fransche patriotten achter het Normandische front 180 treinen tot ontsporing gebracht.

● In België en Frankrijk is tegen 15 Augustus a.s. al het verkeer met particuliere motorvoertuigen verboden. Benzineschaarste.

● Na tien dagen vechten zijn de resten van de drie omsingelde Deutsche divisies bij Brest-Litovsk in de pan gehakt. 15.000 Duitschers werden gedood, 2.000 gevangen genomen.

● Tusschen December 1941 en Juni 1944 zijn 4 miljoen man Amerikaansche troepen en 63 miljoen ton militair voorraden naar 127 havens in "overzeesche gebieden" gezonden.

● De nieuwste Amerikaansche langeafstandsjager is de "Kingcobra" (P-63), die, uitgerust met een 12-cylinder motor van 1500 p.k., een topsnelheid kan bereiken van 600 k.m. Het toestel kan stijgen tot 10 a 11.000 meter. Bewapening: een kanon en vier mitrailteurs.

● Italiaansche partissanen hebben het Deutsche garnizoen van Borgotaro, ten N.W. van Livorno, opgeruimd en de oost, die gereed lag om per trein naar Duitsch te worden vervoerd, inbeslaggenomen en onder de bevolking verdeeld.

● Het elland Tinian in den Marianen-archipel is thans geheel in Amerikaansche handen. Het kan worden beschouwd als een "springplank" van groot strategisch belang.

● In de gevechten om Kowno, de hoofdstad van Lithuanië, zijn 10.000 Duitschers gesneuveld.

● In Juli hebben Engelse Typhoon-jagers 21.000 raketprojectielen op Deutsche doelen in Normandië afgevuurd, voornamelijk op bewegende doelen, als tanks, locomotieven en militaire auto-convooien.

● Tot de eerste Duitschers die uit Oost-Prusen naar het Westen zijn gevlucht, behoorden den zoon van von Hindenburg en de familie von Mackensen. In een persoonlijk brief heeft Hitler hen beloofd dat de schade, die eventueel aan hun landgoederen mocht worden toegebracht, door het Derde Rijk zal worden vergoed.

● Sedert einde October 1941 heeft Rusland van Amerika 10.000 vliegtuigen ontvangen, die, via Siberië, door de lucht naar Rusland werden getransporteerd.

● Een Amerikaansche sergeant, kersversch van zijn ranch in Texas, tot zijn luitenant toen hij den scheeven toren van Pisa zag: "Wacht maar, luit, dat ding hebben we in twee dagen weer recht overeind."

Lt.-Gen. Fred Morgan van het Britsche Leger, die samen met een Amerikaansche assistent, het plan voor de landingen in Normandië heeft uitgewerkt. Dit plan werd vrijwel onveranderd aangenomen door Eisenhower en Montgomery.

CHURCHILL'S REDE IN HET LAGERHUIS

Londen, 2 Augustus.—Hedenmiddag heeft Minister-President Churchill in het Engelse Lagerhuis een overzicht gegeven van de gehele militaire en politieke situatie. Churchill sprak 'erst over den strijd ter zee. De verliezen door de actie der U-booten noemde hij vrijwel te verwaarlozen. Duitsland en Japan hadden in de eerste helft van '44 ter zee tweemaal zoo zware verliezen geleden als de Geallieerden. Over den oorlog in het Verre Oosten zei hij: "Ik moet herhalen dat ik meer en meer het gevoel krijg dat de tusschenpoos tusschen het verslaan van Hitler en het verslaan van Japan misschien veel korter zal zijn dan ik vroeger veronderstelde."

Hij sprak vervolgens over het front in het Westen, en onthulde dat in April 1943 een Britsch-Amerikaansche staf was opgezet om het plan voor de landingen in Normandië uit te werken. Dat plan werd in Quebec aangenomen, en op de conferentie van Teheran werd aan maarschalk Stalin toegezegd dat het eind Mei of begin Juni 1944 zou worden uitgevoerd. In 1942 ontbrak zei Churchill, het materiaal en de ervaring voor een invasie; in 1943 waren de krachten alleen voldoende voor operaties in het Middellandsche Zeegebied; in 1944 konden de landingen worden ondernomen en slaagden zij. Van de gevechten in Normandië zei Churchill dat het jongste nieuws hem zeer goed leek:

"Wij zijn den vijand verre superieur in manschappen, tanks, en vliegtuigen, en ik twiifel er niet aan, ook in bewegelijkheid, zoodra het front meer open is geworden."

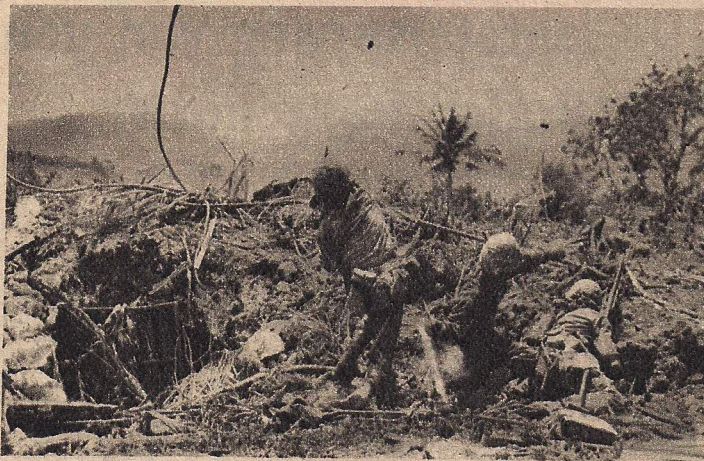
Churchill sprak ook over de vliegende bommen. Ruim 5300 daarvan waren nu door de Duitschers afgeschoten. Zij hadden

4700 personen gedood, 14.000 min of meer ernstig gewond, 17.000 huizen vernietigd, en 800.000 beschadigd waarvan er echter al 600.000 weer bewoonbaar waren gemaakt. Hij zei verder: "Indien de Duitschers zich voorstellen dat hun kostbare aanvallen ook maar het geringste effect zullen hebben op het verloop van den oorlog of op de vastberadenheid van ons volk, dan maken zij een van die psychologische blunders waarvoor zij al zoo lang vermaard zijn geweest. Het eenig resultaat dat dit wapen zal hebben, zal zijn dat de gestrengheid van de bestraffing die de Duitschers zullen ontvangen, aanzienlijk zal toenemen."

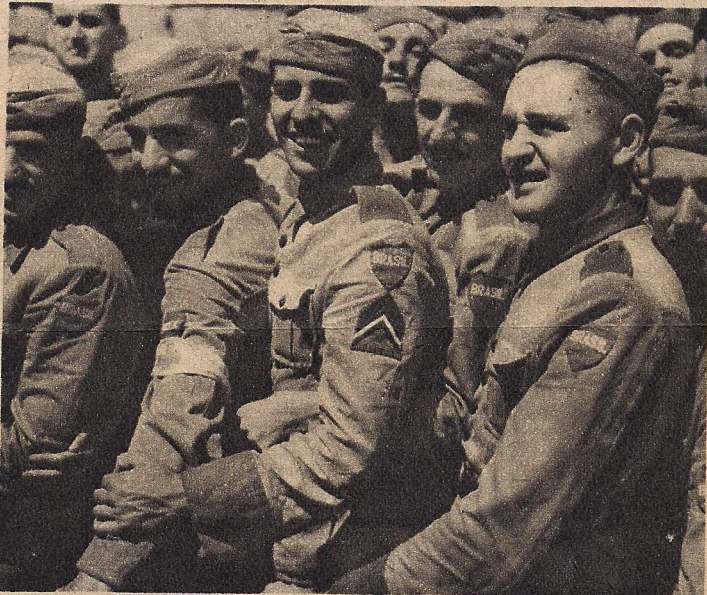
In verband met de aanvallen op Londen, liet Churchill zich over den duur van den oorlog uit in deze woorden:

"Ik ben altijd uiterst bevreesd om valsche verwachtingen te wekken, maar ik voel mij niet langer verplicht te ontkennen dat de overwinning wellicht spoedig komen zal. Mocht dit niet zoo zijn, dan zullen wij doorzetten, tot zij is behaald."

Over den toestand in Duitsland zei Churchill: "Daar hebben gebeurtenissen van enorm belang plaats gevonden die het vertrouwen van het Deutsche volk en de loyaliteit der Deutsche troepen moeten doen schudden op hun grondvesten. De hoogste persoonlijkeden in het Deutsche Rijk moorden elkaar uit, of pogen dit te doen. Wij hebben onze verwachtingen nooit gevestigd op de zwakte van den vijand, maar alleen op de rechtvaardigheid van onze zaak. Hoe belangrijk ook deze uitingen van tweedracht in Duitsland mogen zijn, hoe beslissend zij zelfs op den een of anderen dag mogen worden,—niet op hen vestigen wij ons vertrouwen, maar op onze eigen krachten en op de gerechtigheid."

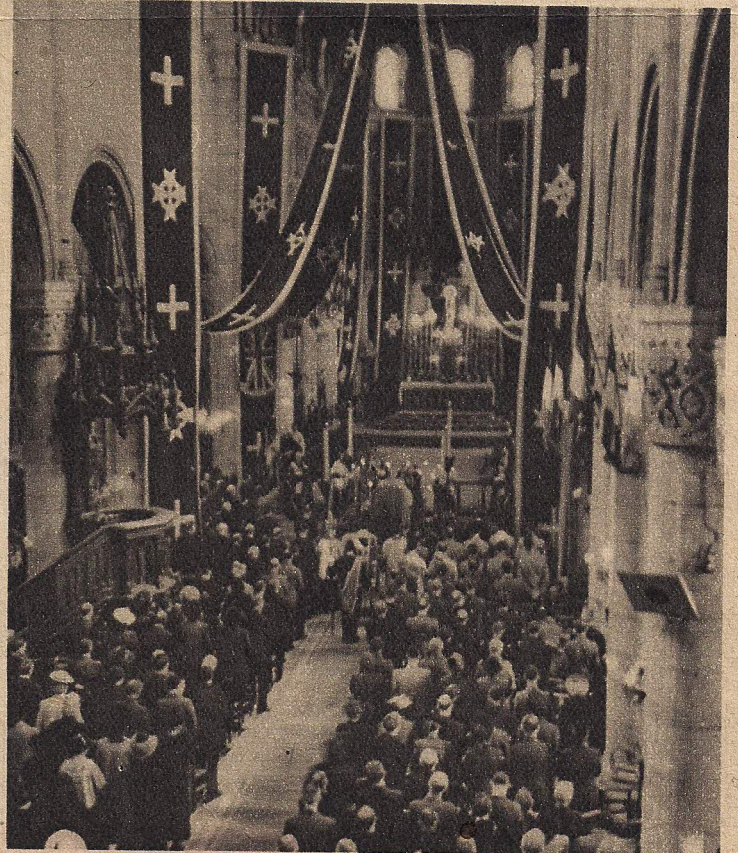
Amerikaansche mariniers bestoken de Japansche stellingen op Saipan met handgranaten. Het eiland is nu in Amerikaansche handen.

Soldaten van het Braziliaansche expeditiecorps dat in Italië is aangekomen.

Een Amerikaansch transportvliegtuig brengt vaten bloed-plasma naar het front in Normandië voor bloedtransfusie op gewonde soldaten.

Op 14 Juli werd in de kathedraal van "Notre Dame des Voeux" in Cherbourg een H. mis opgedragen aan hen, die voor de bevrijding van de stad gevallen zijn.

MET RAKETKANONNEN BEWAPENDE TYPHOONS VAN DE R.A.F. OP DEN GROND EN IN DE LUCHT. Deze jagers hebben een belangrijke rol gespeeld bij den opmarsch in Normandië; met hun raketprojectielen hebben zij groote verwoestingen aangericht onder vijandelijke tanks en motorvoertuigen.

VAN OVERAL

Zaterdag 29 Juli, zijn de Amerikanen geland bij Sansapor, het meest Westelijke punt van Ned. Nieuw-Guinea. Tegelijkertijd werden de nabij gelegen eilanden Amsterdam en Middelburg bezet. De Geallieerden bevinden zich nu op een punt 300 k.m. ten Westen van de Geelvink-baai. Sansapor is strategisch van belang, o.a. als vliegtuigbasis voor toekomstige operaties tegen de Molukken en de Philippijnen. Tusschen Sansapor en de Geelvink-baai bevindt zich nog de Japanse basis Manokwari met een garnizoen van ongeveer 15.000 man. Het is aan te nemen, dat door de Geallieerden binnenkort dit laatste vijandelijke steunpunt aan de Noordkust van Ned. Nieuw-Guinea zal worden opgeruimd.

De Nederlandsche Regering heeft het Fransche Comité van Nationale Bevrijding doen weten, dat zij kennis heeft genomen van de naamwijziging van genoemd Comité in Voorloopige Regering der Fransche Republiek, en zich gelukkig acht, de betrekkingen met de Voorloopige Regering op eenzelfde goeden voet te kunnen voortzetten als tot dusverre met het Comité het geval is geweest.

De diplomatieke medewerker van het A.N.P. te Londen heeft verklaard, dat de Nederlandsche Regering zich bij deze overweging heeft doen leiden door de overtuiging, dat het Comité het eenige centrum is zoowel in als buiten Frankrijk, dat kan dienen als verzamelpaats van alle Fransen, die hun land hersteld wenschen te zien in de positie, die het is voorbeschikt onder de andere mogelijkheden in te nemen.

De eerste Nederlandsche firma, die een filiaal heeft geopend op bevrijden Nederlandsch-Indischen bodem, en wel te Hollandia, is de K.P.M. Op een andere plaats

in Nieuw-Guinea is het kamp "Jacob van Heemskerck" geopend waar cantines en opslagplaatsen zijn ingericht ten behoeve van de Geallieerde scheepvaart, die in de gevechtszone opereert.

Het Nederlandsche escadrille Catalina-vliegboten, dat op Ceylon is gestationeerd, heeft tijdens verschillende operaties boven het Zuidelijke gedeelte van den Indischen Oceaan al 18.000 vliegrepen op haar naam. In deze vluchten waren o.a. begrepen patrouillevluchten, vluchten tot het opsporen van vijandelijke onderzeeërs, escortvluchten en het uitvoeren van algemeene verkenningen.

De Geallieerden hebben met vliegtuigen en oorlogsschepen op 25 Juli een tweeden verrassenden aanval gedaan op de haven en het vliegveld van Sabang, gelegen voor den uitersten Westelijken punt van Sumatra. Een vijandelijk koopvaardijsschip werd in den grond geboord en negen Japanse vliegtuigen neergehaald. Het hoogtepunt van den aanval was gekomen, toen vier Geallieerde schepen, waaronder een Nederlandsche kruiser, de haven binnenstoomden en in een kort en geconcentreerd bombardement een deel van de haveninstallaties in puin legden. Hierna keerden ze zonder verliezen terug.

H.M. de Koningin heeft den Amerikaanschen Lt-Generaal Walter J. Kreuger, commandant van de Amerikaansche strijdkrachten die indertijd de operaties bij Hollandia hebben ondernomen, benoemd tot Groot-officier in de Orde van Oranien-Nassau met de Zwaarden.

De laatste sprong van den "Ouden Parachutist"

door Leonard Mosley, oorlogscorrespondent van de "Doily Sketch."

Ze hebben me juist verteld, dat Charles Bliss in Normandië is gesneuveld. Charles Bliss was niet alleen mijn vriend, maar een van de dapperste en vermetelste kerels, die op 6 Juni in Frankrijk landden, toen de campagne voor de bevrijding van Europa begon. Kapitein Charles K. Bliss van de 6e Divisie luchttroepen was de beste parachutist van allemaal. Vraag het aan de lui van de luchttroepen, Engelschen, Canadeezen of Amerikanen, ze zullen mijn woorden bevestigen.

Bliss was een pionier van de parachutistentactiek. Vijftien jaar geleden, toen de Russen met op het idee waren gekomen, sprong Charles al uit ouderwetse machines met zijn primitieve parachute, om de autoriteiten ervan te overtuigen, dat zijn manier om een terrein te bezetten, den vijand te verrassen en een paniek te brengen, de beste was. Zijn ervaringen droegen veel bij tot de constructie van de veilige en lichte parachute, die nu door de Geallieerde luchttroepen wordt gebruikt.

Omdat Charles als "proef-springer" zulk waardevol werk verrichtte, wilden zijn superieuren niet, dat hij meedeed aan actieve operaties. Bliss wilde vrijwillig meegaan bij den aanval op St. Nazaire. Hij mocht niet, en was wanhopig. Als verstekeling probeerde hij zich bij de expeditie in te smokkelen maar hij werd ontdekt. "Jou kunnen we niet missen, Charles," zei zijn commandant. "Je werk hier is zeker even belangrijk, vergeet dat niet."

Bliss was al achter in de dertig toen 'n kameraden hem "de oude parachutist" gingen noemen. Toen het tijdstip naderde voor de landingen in Normandië, heeft hij, volgens zijn eigen woorden, "generaals en admiraals van de sokken gepraat om mee te mogen." En het is hem gelukt. Hij werd commandant van de parachutisten die in de machine zaten, waar ik als correspondent bij was ingedeeld. Bliss grijsde als een kwajongen die een streek heeft uitgehaald. Zijn gezicht was bruin-geschilderd en zijn groote snor stak er tegen af als een bos stroo. Bliss was behangen met bagage, waaronder een koffertje van mij. Zijn energie kende geen grenzen. En hij grijsde maar, met zijn bruine gezicht. Zijn laatste woorden, toen we dien morgen vroeg in het toestel stapten, waren: "Je krijgt het niet zoo gauw, Mosley, want de generaal heeft me toestemming gegeven om op mijn eigen houtje een bepaald werkje op te knappen en misschien kom ik wat later," en hij wees op mijn koffertje, dat aan een riem om zijn hals hing.

Het duurde inderdaad lang. Twee dagen zag ik Bliss niet en we dachten al, dat hij dood was. Maar, op 8 Juni, toen de Duitschers tegenaanvallen deden en de situatie voor onze divisie niet heel erg rooskleurig was, wapperde er in eens in Niemandslaan een witte vlag. Een troepje Duitschers van twaalf werd binnengebracht door een Engelschen officier, die er uitzag als een landlooper maar wiens gezicht straalde als een jonge vader, die zijn eerstgeborene komt bewonderen. Het was Bliss. "Waar kom je vandaan, Charles?" vroegen we. "Van Caen," was het antwoord. En hier volgt zijn avontuur.

Kapitein Charles Bliss was op 6 Juni om vijf uur in den morgen in de buurt van Caen geland, omstreeks het tijdstip, dat er in de Deutsche kwartieren alarm werd gemaakt en de eerste tanks uitreden. Toen ging hij drukwerkjes met het nieuws van de landing uitdelen onder de bevolking "en toen," zei Charles, "heb ik ze in mijn beste Zondagsche Fransch toegesproken. Ze luichten me toe als een filmheld."

Na zijn rede ging Bliss het tweede gedeelte van zijn taak volbrengen. Hij sloop naar den rand van de stad, pafte op schildwachten en liet allerlei onbewaakte voertuigen in de lucht springen. Toen het een beetje te gevaarlijk werd, stal hij de auto van een Duitschen officier en reed full speed weg in Noordelijke richting. Kogels van machinegeweren snorden den vluchteling achterna en ploften in de carrosserie van de auto. Even later werd de weg versperd door een aantal schildwachten, die telefonisch waren gewaarschuwd. Bliss hield even in, gooide links en rechts een paar handgranaten uit het raam, en reed door. Achter hem dreunden de ontploffingen. "Het was een heerlijk geluid," zei Bliss. "Net de echo in de Albert-hall in Londen."

Op den terugweg naar de Britsche linies, had hij zijn krijgsgevangenen opgepikt.

Toen Charles klaar was met zijn verhaal gaf hij me mijn koffertje. Er zat een diepen deuk in. "Sorry," zei Bliss. "Er was een mof, een schildwacht, ik had woorden met hem en mijn revolver vertikte het. Toen heb ik hem maar een opplawaai gegeven met dat ding van jou. Het spijt me erg van dien deuk."

Zoo was Bliss, de "oude parachutist." Een goed kamaraad en een puik soldaat. Een maand is hij bij ons in Normandië geweest, en dat was het avontuur van zijn leven. De jongens van de 6e divisie Luchtroepen zullen hem niet vergeten.

NIET BEWAREN-DOORGEVEN